

Sayı : 64272063-610- **23446**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-3544)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 29.03.2016 tarihli ve 43452547-120.07-26966 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/3544 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-3544 Esas Numaralı Önerge Cevabı (3 sayfa)

Sorular 1, 2:

Elektrik Mühendisleri Odası, dağıtım kuruluşlarını satın alan şirketlere, kullanıcılar ve kamu aleyhine yeni gelir kapıları açan ve doğrudan kaynak aktarımı sağlayan Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkındaki Tebliği yargıya taşımıştır. 6446 sayılı Elektrik Piyasası Yasasına ve tarifelerle ilgili mevzuata aykırılık taşıyan bu düzenlemelerin adalet anlayışıyla da bağdaşmaması sebebiyle yürütmenin durdurulması ve iptali istenmiştir.

Bu bağlamda;

-Elektrik dağıtım şirketlerinin hisselerini alan yatırımcıların ekonomik, mali durumları ile borçlarını ödeme sorunlarının kamu hizmeti ile ilişkilendirildiği iddiası doğru mudur?

-Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan hisse devirleri bedellerinin dağıtım şirketi gelirlerinden ödendiği iddiası doğru mudur?

Cevaplar 1, 2:

Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin p) bendinde;

“Düzenlemeye esas işletme gideri: Dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyetiyle ilgili işletme giderlerini karşılayabilmeleri için sistem işletim gelir gereksinimi hesabında öngörülen tutarı,”

Aynı tebliğin “Düzenlemeye esas işletme gideri hesaplamaları” başlıklı 7 nci maddesinin 1 inci fıkrasında:” (1) Düzenlemeye esas işletme gideri hesaplamaları kapsamında; dağıtım şirketleri, geçmiş yıllara ilişkin işletme giderlerine ait verileri düzenleyici hesap planı çerçevesinde dağıtım faaliyetiyle ilgili olan işletme giderleri ile dağıtım faaliyeti ile ilgili olmayan işletme giderleri olmak üzere iki ana başlık altında Kuruma sunar.” hükümleri bulunmaktadır.

Bu kapsamda dağıtım şirketlerinin tarife hesaplamalarında faaliyetleri ile ilgili olmayan giderler dikkate alınmamaktadır. Ayrıca 2. soruda belirtilen özelleştirme giderleri üçüncü kişilerle ilgili olduğundan şirket muhasebe kayıtlarında gösterilememektedir. Bu nedenlerle söz konusu iddiaların doğruluğu söz konusu değildir.

Konu ile ilgili olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’ndan (ÖİB) alınan cevap aşağıda verilmektedir.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ)’nin 18 dağıtım şirketi sermayesinde bulunan %100 oranındaki hissesi 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde hisse satış yöntemiyle özelleştirilmiş olup söz konusu şirketler özelleştirme tarihi itibarıyla tüm hak, alacak, borç ve yükümlülükleri ile özel sektöre devredilmiştir.

Özelleştirilen şirketlerin hisselerini satın alan yatırımcılardan bir kısmı söz konusu hisselerin devrinden önce satış bedeline ilişkin peşinatı ödeyerek vadeye bağlanan tutarlar için ÖİB’na teminat teslim etmişler, diğer kısmı ise satış bedelinin tamamını hisseleri devralmadan önce ÖİB hesaplarına aktarmışlardır.

TEDAŞ’ın 18 dağıtım şirketi sermayesinde bulunan % 100 oranındaki hisselerinin satışına ilişkin Hisse Satış Sözleşmelerinde Alıcının yatırımlar, tarifeler, hizmet kalitesi ve diğer elektrik piyasası faaliyetlerinde elektrik piyasası mevzuatına tabi olduğu hususuna yer verilmiş olup belirtilen konularda düzenleme ve denetleme yetkisi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’na (EPDK) aittir.

Sorular 3, 4:

- Şirketlerin reklam, ağırlama, sosyal sorumluluk, danışmanlık, konferans, mahkeme masraflarını faturalara yüklediği iddiası doğru mudur?
- İddialar doğru ise, Dava, icra, sosyal sorumluluk, seminer, panel ve konferans, reklam giderleri, dernek, sendika ve oda aidatları, temsil ve ağırlama, danışmanlık, bağımsız denetim ve mali müşavirlik, yönetim ve destek hizmetleri gibi giderler ile mahkeme kararı gereği oluşan tazminat ve benzeri giderlerin işletme giderlerine eklenmesinin sebebi nedir?

Cevaplar 3, 4:

Söz konusu giderler, her işletmede karşılaşılabilecek giderler olup Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenmiş ve %7'lik tavana tabi tutulmuştur. Diğer bir deyişle, söz konusu giderler toplam işletme giderlerinin %7'sini geçememektedir. Ayrıca dağıtım şirketlerinin EPDK'nın belirlediği tarifeler ve bedeller dışında bir geliri bulunmamakta olup, söz konusu tarife ve bedeller dışında tüketicilerden bir gelir toplayamadığı için söz konusu şirketlerin bütün gelirleri tarife hesaplamalarında ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde dikkate alınmaktadır.

Sorular 5, 6:

- İade edilen kayıp ve kaçak bedellerinin faturalara eklendiği iddiası doğru mudur?
- İddia doğru ise, Türkiye genelinde iller itibarıyla 2011-2016 yılları arasında faturalara yansıtılan kayıp kaçak bedeli ne kadardır?

Cevaplar 5, 6:

Mevcut tarife yapısında, dağıtım şirketlerinin yargı kararı doğrultusunda iade ettikleri kayıp kaçak bedelleri ile mahkeme masraflarını tüketicilerden yeniden tahsil etmesi söz konusu değildir.

Sorular 7, 8, 9, 10, 11:

- Dağıtım şirketleri tarafından açılan davaların bu şirketler lehine sonuçlanması halinde elde edilen gelirlerin tarifeye yansıtılmamasının sebepleri nelerdir?
- Diğer gelirler kapsamında dağıtım şirketlerinin başka kişi, kurum ya da şirketlere "bakım ve onarım hizmeti" ile "danışmanlık" yaparak gelir elde etmelerini öngörmesinin sebepleri nelerdir?
- Dağıtım şirketlerine dağıtım şebekesi üzerinden reklam ve kira geliri elde etme hakkı verilmesinin gerekçeleri nedir?
- Elektrik dağıtım şirketlerine dağıtım faaliyetleri ile ilgili olmayan gelirlerin tutarı ne kadardır?
- Elektrik dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyetleri ile ilgili olmayan giderleri faturalara yansıtması kamu zararı değil midir?

Cevaplar 7, 8, 9, 10, 11:

Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ hükümlerinde dağıtım şirketlerinin gelir ve giderlerinin neler olduğu kapsamlı bir şekilde belirtilmekte olup, özellikle "Diğer gelirlerin kapsamı" başlıklı 25 inci maddesinde:

"(1) Dağıtım şirketleri tarafından dağıtım sisteminin kullanımına ilişkin bedeller dışında kullanıcılara tahakkuk ettirilen bedeller kapsamında toplanan gelirler ile üçüncü taraflara sunulan hizmetlerden elde edilen gelirler aşağıdaki şekilde sınıflandırılır:

- a) Bakım onarım hizmet geliri.*
- b) Bağış gelirleri.*
- c) Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları kapsamında elde edilen ceza ve tazminat gelirleri.*

- ç) Ceza, nefaset, teminat ve tazminat gelirleri.
- d) Dağıtım bağlantı bedelinden elde edilen gelirler.
- e) Dağıtım şirketinin bölgede işlettiği dağıtım şebekesi üzerinden elde ettiği reklam ve kira (baz istasyonu, araç, bina, arazi, veri transferi iletişim alt yapısı kullanım geliri) gelirleri gibi gelirler.
- f) Danışmanlık geliri.
- g) Güç kalitesi ölçüm hizmet bedelinden elde edilen gelirler.
- ğ) Hasar geliri.
- h) Kaçak elektrik enerjisi kullanım geliri.
- ı) Kesme bağlama bedelinden elde edilen gelirler.
- i) Konusu kalmayan karşılık gelirleri.
- j) Lisanssız elektrik üretim tesislerinden alınan diğer gelirler.
- k) Otomatik sayaç okuma geliri.
- l) Ödeme bildirimi ve ikinci ihbar bırakılmasından sağlanan gelir.
- m) Ölçü test geliri.
- n) Reaktif enerji bedelinden elde edilen gelirler.
- o) Sayaç kontrolü geliri.
- ö) Usulsüz elektrik kullanım geliri.

(2) Dağıtım şirketleri, bu Tebliğ kapsamında sayılan bedeller haricinde kullanıcılara hiçbir bedel uygulayamaz.

(3) Kullanıcılara yeni bir hizmet sunulması durumunda, söz konusu hizmetin maliyetini karşılamak için bedel alınmasının Kurul tarafından uygun bulunması halinde, söz konusu hizmetin ve uygulanacak bedelin kapsamı mevzuatla düzenlenir ve uygulanacak bedel dağıtım şirketlerince sunulan veriler de dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenir. Yeni bedelin uygulanması kapsamında elde edilen gelirler gelir farkı hesabına dâhil edilir. Ancak, yeni sunulmaya başlanan hizmetin teşvik edilmesinin öngörülmesi halinde, elde edilen gelirin söz konusu bedeli belirleyen mevzuat düzenlemesinde belirtilen kısmı düzeltme bileşeni hesaplamaları dışında tutulabilir.

(4) Birinci fıkranın (a), (ç), (e), (f), (i) ve (k) bentlerinde yer alan gelirlerin %75'i ile (h) bendinde yer alan gelirlerin %20'si gelir farkı hesaplamaları kapsamı dışında tutulur. Diğer bentlerde yer alan gelirler, tümüyle gelir farkı hesaplamalarında dikkate alınır."

hükümleri bulunmaktadır. Bu kapsamda dağıtım şirketleri tebliğde belirtilen tarifeler ve yukarıda mezkûr hükümlerde belirtilen bedeller haricinde bir gelir elde edemezler. Söz konusu gelirlerin de bir kısmı tamamıyla, bir kısmı da belirli oranda dağıtım şirketlerinden geri alınmakta ve tüketicilere yansıtılmaktadır.

Sorular 12, 13:

-Üçüncü şahıslar tarafından TEDAŞ'ın mülkiyetindeki tesislere zarar verilmesi durumunda sigorta şirketinden ya da ilgisinden alınan tazminat, şirketlerin geliri sayılması kamu zararı değil midir?

-Elektrik dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyetleri ile ilgili olmayan giderleri faturalara yansıtarak, dağıtım faaliyeti ile ilgisi olmayan gelirler yaratarak bakanlığınız kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesini ihlal etmemiş midir?

Cevaplar 12, 13:

Dağıtım şirketlerinin gelir tavanları EPDK tarafından belirlenmekte olup herhangi bir devlet kurumundan gelirleri veya Bakanlık bütçesinden payları bulunmamaktadır.